

College van onderzoek integriteit Tweede Kamer

RAPPORTAGE

Postbus 556
2501 CN Den Haag

Datum: 5 oktober 2023
Ons kenmerk: COI.2022.0156

Betreft: Klacht over niet registreren nevenfuncties en eventuele neveninkomsten door (voormalig) Kamerlid Dekker

Samenvatting

Het College concludeert dat het voormalig Kamerlid Dekker gedragsregel 3 van de Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft overtreden door drie nevenfuncties niet te registreren in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer. Het College doet geen aanbeveling, omdat de heer Dekker inmiddels geen Kamerlid meer is.

Het College heeft niet kunnen vaststellen of het voormalig Kamerlid neveninkomsten (heeft) ontvangen en kan daardoor niet vaststellen of de verplichting om neveninkomsten te registreren is overtreden. Het College heeft over dit onderdeel van de klacht geen oordeel.

Klacht

Klager heeft over Kamerlid Dekker een klacht ingediend bij het College van onderzoek integriteit van de Tweede Kamer (hierna: het College). Het Kamerlid was lid van de Tweede Kamer van 23 augustus 2022 tot 28 maart 2023. Ten tijde van het uitbrengen van deze rapportage is hij geen Kamerlid meer, maar hij zal in deze rapportage wel worden aangeduid als Kamerlid.

De klacht betreft het niet registreren in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer van:

1. Nevenfuncties, te weten het bestuurslidmaatschap van de heer Dekker van Amsterdam Media Group B.V., het eigenaar zijn van organisatie- en adviesbureau Ralf Dekker en het voorzitterschap van Stichting Renaissance Instituut;
2. Eventuele neveninkomsten uit deze nevenfuncties.

Het niet registreren van deze nevenfuncties en eventuele neveninkomsten is volgens klager in strijd met de Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Procesverloop

De klager heeft op 5 september 2022 via e-mail een klacht ingediend over het Kamerlid. Het College heeft op 6 oktober 2022 uittreksels opgevraagd bij de Kamer van Koophandel over Amsterdam Media Group B.V. (KVK-nummer 84419792), Organisatie- adviesbureau Ralf Dekker (KVK-nummer 70843457) en Stichting Renaissance Instituut (KVK-nummer 68448651).

Het College heeft op 10 oktober 2022 via e-mail de klager en het Kamerlid geïnformeerd dat de klacht ontvankelijk is en in behandeling is genomen. In de e-mail aan het Kamerlid is aangegeven dat hij medewerking dient te verlenen aan verzoeken om informatie, volgens artikel 7.2 en 8.4 van de Regeling toezicht en handhaving Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Voorts zijn aan het Kamerlid vragen gesteld. Het Kamerlid heeft per e-mail d.d. 23 oktober 2022 gereageerd op het informatieverzoek van het College.

Klager heeft het College te kennen gegeven geen behoefte te hebben aan een nadere mondelinge toelichting van de klacht.

Het Kamerlid is uitgenodigd voor een gesprek met het College op 16 november 2022. Het gesprekverslag is bij e-mail van 12 december 2022 ter goedkeuring aan het Kamerlid toegezonden. Na goedkeuring is het gesprekverslag op 12 januari 2023 naar klager gestuurd. Vervolgens heeft het College het onderzoek gesloten.

Het College heeft op 3 oktober 2023 de concept-rapportage van bevindingen aan het Kamerlid en aan klager gestuurd en hen in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven. Het College heeft naar aanleiding van de reactie van het Kamerlid aanpassingen gedaan en heeft op 5 oktober 2023 de definitieve rapportage vastgesteld.

Standpunt klager

Het standpunt van klager luidt samengevat en zakelijk weergegeven:

Klacht: onderdeel 1

Niet registreren nevenfuncties

Het Kamerlid heeft verzuimd om nevenfuncties te melden in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer. Hij heeft volgens klager in het register van nevenfuncties slechts opgegeven dat hij Statenlid is in Noord-Holland. Hij heeft

daarmee verzuimd om te melden dat hij medeoprichter is van Amsterdam Media Group B.V. Dat is volgens klager opmerkelijk, omdat drie van zijn fractiegenoten eerder dit jaar nog vragen hebben gekregen van het College over hun betrokkenheid bij deze BV. Het is volgens klager des te opmerkelijker, omdat Amsterdam Media Group B.V. gevestigd is op een adres in Amsterdam waar ook een ander bedrijf van het Kamerlid gevestigd is, namelijk organisatie-adviesbureau Ralf Dekker.

Binnen het FvD is het Kamerlid volgens klager ook verbonden aan het Renaissance Instituut. Hij zou daarvan voorzitter zijn en in die hoedanigheid ook verbonden zijn aan het initiatief om Renaissance Scholen op te richten. Het FvD zou het Kamerlid in maart 2022 opgevoerd hebben als penningmeester van het Renaissance Instituut.

Klacht: onderdeel 2

Niet registreren neveninkomsten

Klager vermoedt dat er mogelijk sprake is van neveninkomsten uit vorenstaande nevenfuncties. Hij heeft geen bewijs dat het Kamerlid inkomsten ontvangt, aangezien de Amsterdam Media Groep B.V. nog geen verplichting heeft om financiële jaarstukken te registreren.

Het niet registreren van deze nevenfuncties en eventuele neveninkomsten is volgens klager in strijd met de Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Standpunt Kamerlid

Het standpunt van het Kamerlid luidt samengevat en zakelijk weergegeven:

Klacht: onderdeel 1

Hij bevestigt de uitoefening van deze nevenactiviteiten. De activiteiten hebben echter volgens hem geen invloed op zijn functioneren als onafhankelijk Kamerlid. Het Kamerlid heeft toegelicht dat hij bij zijn aantreden als tijdelijk vervanger van een Kamerlid op 23 augustus 2022, bij de afhandeling van de formaliteiten een formulier over nevenfuncties heeft ingevuld. Dat hij deze blijkbaar nog zelf in een systeem had moeten invullen, zou er volgens hem bij ingeschoten zijn.

Hij geeft aan dat zijn partij, FvD, het College van onderzoek integriteit Tweede Kamer niet erkent en zich niet kan verenigen met de verplichting tot registreren. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst hij naar het standpunt van de heer Baudet op de website van FvD. Het Kamerlid licht zijn standpunt als volgt nader toe:

- De 'klachtprocedure' op basis waarvan het onderhavige onderzoek heeft plaatsgevonden wordt de facto misbruikt door een rabiate FvD-hater die er om politieke redenen zijn levenswerk van maakt om FvD'ers op alle denkbare manieren dwars te zitten en schade te berokkenen. Hierbij speelt een oprechte

zorg over (de openbaarheid van) risico's op belangenverstremgeling bij de uitoefening van het Tweede Kamerwerk geen rol. De materialiteit van deze eventuele belangenverstremgeling is dan ook futiel. Het College laat zich aldus voor het karretje spannen van een politiek activistische burger.

- Het argument van 'wellicht niet opgegeven bijverdiensten' dat voortdurend door klager - en ook in de pers - wordt genoemd is volstrekt niet aan de orde omdat dit onderwerp (het eventueel 'korten' van de schadeloosstelling) regulier wordt afgehandeld door de Belastingdienst. Het is gewoon strafbaar wanneer bijverdiensten niet worden opgegeven. Dat staat geheel los van het hier aan de orde zijnde register.
- Het principiële bezwaar dat het Kamerlid maakt tegen het onderzoek en tegen de rol van het College is dat hiermee uiteindelijk (via een advies van het College) een oordeel over de 'integriteit' van een volksvertegenwoordiger - en een eventueel daarbij passende sanctie - wordt geveld door de meerderheid van de Tweede Kamer. Daarmee kan volgens het Kamerlid een oppositionele minderheid in het parlement letterlijk de maat worden genomen door de meerderheid. Dat is naar het oordeel van het Kamerlid principiële fout. De enige die de volksvertegenwoordiger de maat kan nemen is volgens hem de kiezer. Het College is in dit onverkwikkelijke proces een instrument.

Verder geeft het Kamerlid aan dat hij de nevenactiviteiten niet heeft geregistreerd om veiligheidsredenen.

Klacht: onderdeel 2

Het Kamerlid heeft toegelicht dat hij de wijze waarop neveninkomsten worden verrekend met de schadeloosstelling, met de Stafdienst HR heeft besproken. Door de stafdienst is aan hem bevestigd dat als hij zijn inkomsten opgeeft bij de Belastingdienst, dit automatisch correct wordt gekort op zijn schadeloosstelling. Het niet registreren van de nevenactiviteiten of neveninkomsten in het register, heeft dus geen invloed op de hoogte van de toelage.

Het Kamerlid betwist het hebben van neveninkomsten vanuit bovengenoemde nevenactiviteiten. Dit heeft hij als volgt onderbouwd:

- Amsterdam Media Group is eind 2021 opgericht, maar de activiteiten zijn pas gestart in 2022. Hierdoor is sprake van een verlengd boekjaar waardoor pas in 2023 een jaarrekening wordt opgesteld en gedeponneerd. Het Kamerlid geeft aan dat hij geen inkomsten vanuit Amsterdam Media Group heeft ontvangen; het geld zit in de bv.
- De laatste opdracht vanuit zijn organisatie- en adviesbureau Ralf Dekker is al in 2021 afgerond. Er zijn daarna geen inkomsten vanuit deze bv geweest.
- Vanuit het voorzitterschap van Stichting Renaissance Instituut ontvangt hij eveneens geen inkomsten.

Feiten

Klacht: onderdeel 1

Amsterdam Media Group B.V.

Uit het uittreksel van de Kamer van Koophandel van de Amsterdam Media Group B.V. blijkt dat het Kamerlid tezamen met andere Kamerleden de bv op 4 november 2021 heeft opgericht en dat het Kamerlid medebestuurder is van de bv. In het KvK-register is de bv opgenomen onder de SBI-codes voor uitgeverijen van boeken en financiële holdings, met als activiteiten “*het beheren van een uitgeverij en beheersactiviteiten*”.

De doelstellingen van de bv zijn volgens de notariële akte als volgt;

- a. *het beheren van een uitgeverij;*
- b. *het oprichten van, het deelnemen in, het samenwerken met, het financieren van, het zich op andere wijze interesseren bij, het voeren van het beheer en van het bestuur over en het geven van adviezen en het verlenen van diensten aan andere vennootschappen en ondernemingen;*
- c. *het lenen en uitlenen van gelden, het aantrekken van gelden en in het algemeen het aangaan van daarmee samenhangende overeenkomsten;*
- d. *het zich (mede)verbinden voor en het stellen van zekerheid voor verplichtingen van Groepsmaatschappijen en derden;*
- e. *het beleggen van vermogen in (hypothecaire) schuldvorderingen, registergoederen, valuta, effecten en vermogenswaarden in het algemeen;*
- f. *het sluiten van en/of het geven van uitvoering aan lijfrenteovereenkomsten, waaronder stamrechtovereenkomsten, en/of kapitaalverzekeringen met (ex)werknemers van de vennootschap, daaronder begrepen bestuurders, op zodanige wijze dat de Wet op het financieel toezicht niet van toepassing is;*
- g. *het exploiteren en verhandelen van patenten, merkrechten, vergunningen, know how en andere industriële en intellectuele eigendomsrechten;*
- h. *het verrichten van alle handelingen op financieel, commercieel en industrieel gebied;*
- i. *en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.*

De bv gebruikt de handelsnamen ‘*Amsterdam Media Group B.V.*’ en ‘*Amsterdam Books*’. Op de site van Amsterdam Books (<https://amsterdambooks.nl/>) staat een webshop met diverse boeken geschreven door de heer Baudet en andere schrijvers, non-fungible tokens (NFT's) en toegangskarten voor diverse (kosteloze) evenementen.

De bv heeft (nog) geen jaarstukken gedeponneerd en is hiertoe nog niet wettelijk verplicht, gezien de oprichtingsdatum van de bv.

Het bestuurslidmaatschap van het Kamerlid bij Amsterdam Media Group B.V. stond ten tijde van zijn lidmaatschap van de Kamer niet geregistreerd in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer (zoals geraadpleegd op 16 november 2022).

Organisatie- en adviesbureau Ralf Dekker

Uit het uittreksel van de Kamer van Koophandel organisatie-adviesbureau Ralf Dekker, geraadpleegd op 6 oktober 2022, blijkt dat het Kamerlid vanaf 8 februari 2018 eigenaar is van de onderneming. In het KvK-register is de eenmanszaak opgenomen onder de SBI-codes voor organisatie-adviesbureaus met als activiteiten "Advies en bestuurswerkzaamheden".

De eenmanszaak heeft geen jaarrekening gedeponneerd bij het Handelsregister en is daartoe ook niet verplicht.

Dat het Kamerlid eigenaar is van Organisatie- en adviesbureau Ralf Dekker staat niet geregistreerd in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer (zoals geraadpleegd op 16 november 2022).

Stichting Renaissance Instituut

Uit het uittreksel van de Kamer van Koophandel van de Stichting Renaissance Instituut, geraadpleegd op 6 oktober 2022, blijkt dat de stichting op 31 maart 2016 is opgericht en dat het Kamerlid vanaf 4 maart 2019 medebestuurder (voorzitter) is van de stichting. Het Kamerlid is gezamenlijk bevoegd met de andere twee bestuurders. In het KvK-register is de stichting opgenomen onder de SBI-codes voor wetenschappelijk instituut met als activiteiten "Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen".

Het voorzitterschap van het Kamerlid bij Stichting Renaissance Instituut stond ten tijde van zijn lidmaatschap van de Kamer niet geregistreerd in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer (zoals geraadpleegd op 16 november 2022).

Klacht: onderdeel 2

In het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer (zoals geraadpleegd op 16 november 2022) heeft het Kamerlid geen (neven-)inkomsten opgegeven.

Beoordelingskader

Het beoordelingskader wordt primair gevormd door de Gedragscode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (hierna: de Gedragscode). In de Gedragscode is onder meer vermeld dat deze ziet op al het handelen in het ambt van Kamerlid.

Met betrekking tot de opgave van nevenactiviteiten en eventuele daaruit ontvangen neveninkomsten is gedragsregel 3 aan de orde, zoals die samenhangt met artikel 15.19 van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en artikel 5 van de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer. Gedragsregel 3 van de Gedragscode luidt: *“Het Kamerlid voldoet aan de registratieverplichtingen die het ambt hem oplegt.”*

Doel van deze regel is de schijn te voorkomen dat het Kamerlid niet onafhankelijk opereert. Als vuistregel in de toelichting op de Gedragscode staat vermeld:

“Als een willekeurig toeschouwer zonder veel omwegen zou kunnen denken dat een bepaalde private omstandigheid van een lid van invloed is op diens stellingname in een publiek vraagstuk, kan het raadzaam zijn deze omstandigheid in het register te doen opnemen.”

Met andere woorden: als een bepaalde nevenfunctie enkel al de schijn wekt dat - door het niet vermelden daarvan - een Kamerlid niet onafhankelijk meer kan handelen, is het geboden om daarover open en transparant te zijn en deze functie in het register te laten opnemen.

Beoordeling

Klager heeft geklaagd dat het Kamerlid zijn nevenfuncties en eventuele neveninkomsten niet heeft geregistreerd. Het College is van oordeel dat de derde gedragsregel van de Gedragscode zo moet worden gelezen dat het enkel niet registreren van nevenfuncties schending van deze gedragsregel kan opleveren.

Klacht: onderdeel 1. Het niet registreren van de nevenfuncties

- bestuurslid Amsterdam Media Group bv (handelsnamen Amsterdam Media Group bv en Amsterdam Books)

Ten aanzien van de activiteiten van deze bv staat in het uittreksel van de Kamer van Koophandel vermeld dat deze bv opgericht is per 4 november 2021 om activiteiten te ontplooiën voor het beheren van een uitgeverij. De oprichtingsakte spreekt van verschillende commerciële en financiële doelstellingen ten behoeve van de exploitatie van de uitgeverij (zie nadere uitwerking bij het onderdeel ‘feiten’). Het Kamerlid staat, samen met vijf andere personen, als gezamenlijk bevoegd bestuurder geregistreerd.

- eigenaar organisatie- en adviesbureau Ralf Dekker

Ten aanzien van de activiteiten van deze eenmanszaak staat in het uittreksel van de Kamer van Koophandel vermeld dat het Kamerlid vanaf 8 februari 2018 eigenaar is van de onderneming.

- *voorzitter van het bestuur van de Stichting Renaissance Instituut*

Ten aanzien van deze activiteiten volgt uit het uittreksel van de Kamer van Koophandel vermeld dat het Kamerlid vanaf 4 maart 2019 de voorzitter is van het bestuur van de stichting. Het Kamerlid staat, samen met twee andere personen, als gezamenlijk bevoegd bestuurder geregistreerd.

Het College is van oordeel dat het Kamerlid de hiervoor genoemde nevenfuncties in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer had moeten registreren. In de Gedragscode wordt vereist dat Kamerleden open en transparant zijn en nevenfuncties registreren wanneer Kamerleden door het bekleden van een nevenfunctie enkel al de schijn (kunnen) wekken dat zij niet onafhankelijk meer (kunnen) handelen. Het College benadrukt dat het geen inhoudelijk oordeel velt over de (invulling van de) nevenfunctie. Kamerleden mogen nevenfuncties vervullen, maar zij dienen (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen en open en transparant te zijn door de nevenfunctie (zeker die van commerciële aard) in de openbare registers te registreren. Het Kamerlid heeft ten slotte niet aannemelijk gemaakt dat er veiligheidsredenen zijn waarom de genoemde nevenactiviteiten, die in openbare uittreksels van de Kamer van Koophandel staan vermeld, niet tevens in het register van de Tweede Kamer konden worden opgenomen.

De klacht is op dit onderdeel gegrond.

Klacht: onderdeel 2. Niet registreren eventuele neveninkomsten uit de drie nevenfuncties

Met betrekking tot de Stichting Renaissance Instituut heeft het College geen aanwijzingen dat hieruit inkomsten worden ontvangen.

Klager heeft geen bewijs overgelegd waaruit volgt dat het Kamerlid inkomsten heeft ontvangen uit de bv of uit de eenmanszaak. De bv en de eenmanszaak hebben (nog) geen jaarstukken gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. De bv was hiertoe nog niet verplicht en de eenmanszaak is hiertoe niet verplicht.

Uit het beoordelingskader vloeit voort dat het Kamerlid eventuele neveninkomsten uit de vaststaande nevenfuncties in het nevenactiviteitenregister van de Tweede Kamer had moeten laten opnemen. Op basis van de door klager overgelegde stukken heeft het College niet kunnen vaststellen of het Kamerlid de registratieverplichting van neveninkomsten heeft geschonden. Het College beschikt niet over onderzoeksbevoegdheden en is ook geen opsporingsinstantie, om langs andere weg dan openbare bronnen inzicht te verkrijgen in de inkomsten van een Kamerlid.

Het College heeft over dit onderdeel van de klacht geen oordeel, nu de onderliggende feiten niet kunnen worden vastgesteld.

Conclusie

Het College concludeert dat het Kamerlid gedragsregel 3 van de Gedragscode heeft overtreden door de drie genoemde nevenfuncties niet in het nevenactiviteitenregister te registreren.

Met betrekking tot de eventueel ontvangen neveninkomsten heeft het College geen oordeel.

Het Kamerlid wordt in deze rapportage nog aangeduid als Kamerlid. Hij is echter inmiddels geen lid meer van de Tweede Kamer. Het College ziet om die reden af van een aanbeveling.

Aldus geoordeeld door het College van onderzoek integriteit Tweede Kamer,

Den Haag, 5 oktober 2023

College van onderzoek integriteit Tweede Kamer

